SYKEHUSET ØSTFOLD

Barne- og ungdomsklinikken

Utdanningsplan - leger i spesialisering, barne - og ungdomssykdommer

Innholdsfortegnelse

1. Hensikt og målsetting 3
2. Tidslinje for spesialiseringsperioden 3
2.1. Beskrivelse av avdelingen 4
2.2. Utdanning 6
2.3. Veiledning og faglig utvikling 6
2.4. Supervisjon 6
2.5. Felles kompetansemål (FKM) 7
2.6. Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål og egnethet 8
2.7. Internundervisning 8
2.8. Forskningsaktiviteter 9
2.9. Evaluering og revisjon av utdanningsplanen 9
2.10. Annet 9
3. Vedlegg 9
3.1. Individuell utdanningsplan leger i spesialisering, skjema 9

1. Hensikt og målsetting

Utdanningsplanen gjelder for leger i spesialisering ved barne- og ungdomsklinikken, Sykehuset Østfold HF, for spesialistutdanningen i barne- og ungdomssykdommer. Målsettingen for utdanningsvirksomheten ved klinikken er å utdanne nye kandidater i tråd med spesialistforskriften og nasjonale krav til spesialistgodkjenning for barne- og ungdomssykdommer. Dette innebærer at kandidatene skal oppnå høy kompetanse innen generell pediatri og neonatologi – tilstrekkelig til å tjenestegjøre ved universitetsklinikker.

Målbeskrivelsen ivaretas ved at kandidatene gjennomfører sin individuelle utdanningsplan i samarbeid med veileder og leder, arbeider selvstendig etter stigende kompetanse under supervisjon ved klinikkens sengeposter og poliklinikk, ved litteraturstudier, ved deltakelse i internundervisning og på kurs i regi av Den Norske Legeforening (Dnlf).

2. Tidslinje for spesialiseringsperioden

Utdanningsplan				
Tid av utdanning	Helseforetak	Sykehus/ DPS	Avdeling/læringssted	Læringsmåte
0 – 3,5 år	Sykehuset Østfold (SØ)	Sykehuset Østfold Kalnes (SØK)	Barne- og ungdomsklinikken	Praktisk og teoretisk opplæring. Klinisk arbeid under supervisjon av spesialist. Obligatoriske kurs.
3,5 - 5 år	Oslo universitetssykehus (OUS)	Ullevål/ Rikshospitalet	Barne- og ungdomsklinikken (BAR)	Praktisk og teoretisk opplæring. Klinisk arbeid under supervisjon av spesialist. Obligatoriske kurs.

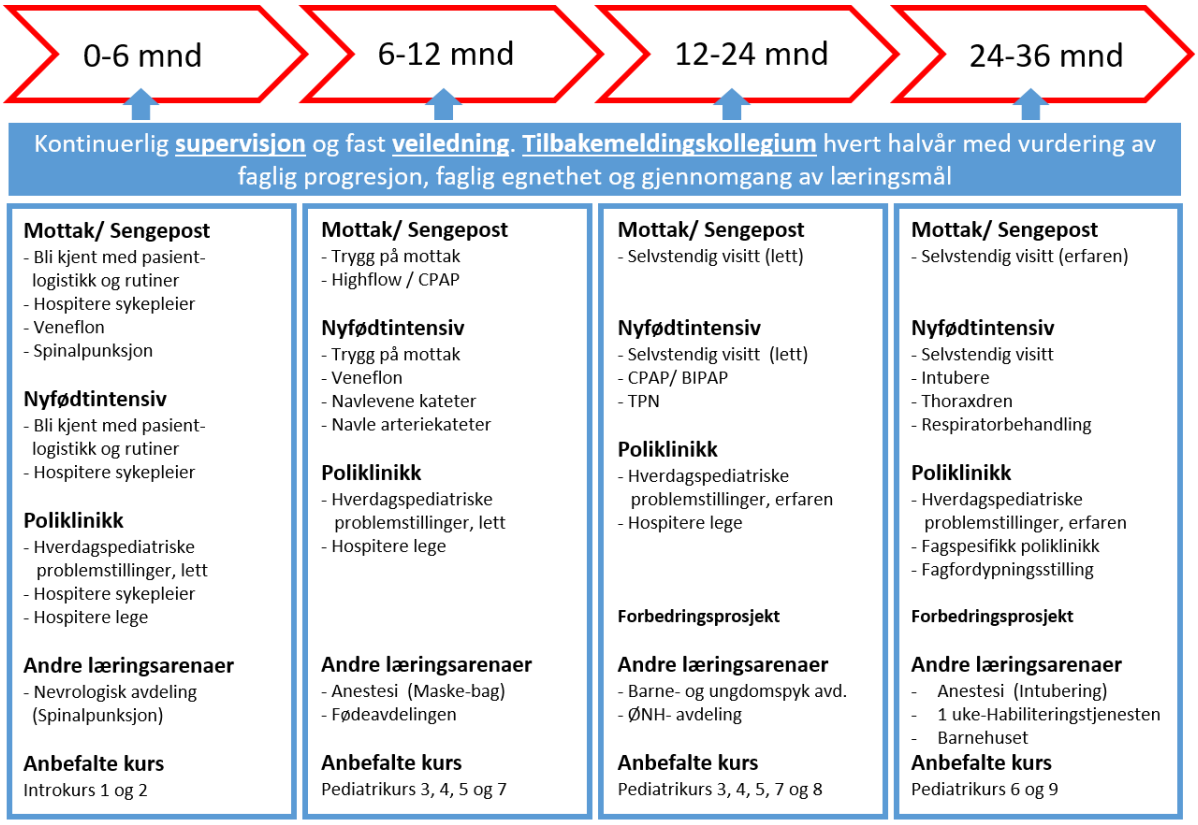

2.1. Beskrivelse av avdelingen

Arbeidsoppgaver

Barne- og ungdomsklinikken er en del av klinikk for kvinne-barn. Barne- og ungdomsklinikken dekker hele opptaksområdets behov for barnemedisinsk kompetanse for aldersgruppen 0-17 år. Klinikken består av mottak, døgnområde, poliklinikk og nyfødtintensiv (NFI). Døgnområdet har 16 senger + 4 tekniske senger hvor de aller fleste innleggelser er øyeblikkelig hjelp. Hovedtyngden er pasienter innenfor generell pediatri, men det er også utstrakt behandling av spesielle grupper som for eksempel onkologi med cytostatikakurer og infeksjonsbehandling. På døgnområdet ligger også kirurgiske, ortopediske og ØNH pasienter.

NFI har 15 senger hvor det behandles syke nyfødte og premature fra gestasjonsalder 28 uker. Det drives avansert respiratorbehandling, ved behov NO-behandling, intravenøs og peroral ernæring, og infeksjonsbehandling. NFI har egen morsmelkbank og gir de premature morsmelk med analysert innhold på næringsstoffer. Barn med behov for barnekirurgisk og nevrokirurgisk kompetanse, samt barn med komplisert medfødt hjertefeil behandles ved Oslo universitetssykehus. Mottak og behandling av nyfødte med GA 26-28 uker er sentralisert og overføres, om mulig, intrauterint til Oslo universitetssykehus. Nyfødte i denne GA-gruppen som forløses på SØ behandles om mulig på NFI ved SØ.

Barne- og ungdomsklinikkens poliklinikk gir tilbud om utredning og oppfølging innen alle typer pediatriske problemstillinger, etter henvisning eller etter innleggelse ved sengeposten.

Utstyr

NFI har respiratorer (SLE 5000 og Leoni). Alle disse har modus for oscillering. NFI har også utstyr for behandling med NO-gass. NFI bruker WilaFlow (neonatal ventilator med mulighet for synkronisert nasal, intermitterende positivt trykk). Videre finnes flere nye CPAP med mulighet for HFNC-behandling. Det finnes komplette HP-monitorenheter, transportkuvøse med respirator, lukkete og åpne kuvøser og diverse annet teknisk utstyr (pulsoksymeter, infusjonspumper, fototerapilamper og tepper, EKG, a-EEG mm). Døgnområdet har overvåkningsutstyr med pulsoksymeter, EKG, ernæringspumper, infusjonspumper, forstøverapparater og CPAP/highflow.

Barne- og ungdomsklinikken har tre ekko-Doppler maskiner og mulighet for 24t-blodtrykksmåling og ergospirometri/A-EKG. Allergipoliklinikken har tredemølle, utstyr til lungefunksjonsmåling og svetteiontoforese. Det er en enhet for analyse av hydrogen og metan i ekspirasjonsluft for utredning av karbohydratmalabsorpsjon på poliklinikken. I tillegg er det eget barnegastroskop og 2 enheter for 24-timers pH-måling. Klinikken har også utstyr for kombinert impedans/pH-måling til disposisjon.

Barne- og ungdomsklinikken disponerer en lystgassmaskin til applikasjon av lystgass ved smertefulle kortvarige prosedyrer. Det er utarbeidet egen prosedyre for dette.

Tilgjengelig litteratur

Klinikken har gjennom sykehusets fagbibliotek elektronisk tilgang til et godt utvalg av medisinske tidsskrift. Fagbiblioteket bestiller ønsket litteratur fra tidsskrifter som de ikke selv disponerer.

Samarbeidende sykehus

Oslo Universitets Sykehus (OUS)

OUS er barneklinikken sin hovedsamarbeidspartner innenfor de fleste pediatriske fagfelt, og sender pasienter til OUS for både akutt og elektiv vurdering. I flere fagfelt samarbeider klinikken med OUS om behandling av pasienter.

Statens Senter for Epilepsi (SSE)

Dette er et spesialsykehus for epilepsi, hvor pasienter med mer kompleks epilepsi henvises for vurdering.

Sykehuset Vestfold

Sykehuset har nasjonalt kompetansesenter for overvekt, og pasienter med sykelig overvekt henvises hit for oppfølging

Sunnaas Sykehus
Rehabiliteringssykehus som tar imot pasienter som trenger rehabilitering

Lovisenberg Sykehus
Samarbeid spesielt innenfor søvndiagnostikk og NIV-behandling.

Fysisk utforming av avdelingen og arbeidsplassene
Legene har tilgang til arbeidsstasjoner i åpent kontorlandskap der LIS og overleger sitter sammen. Arbeidsområdet ligger i nær tilknytning til poliklinikken. I tillegg har legene god tilgang til arbeidsstasjoner knyttet til de ulike seksjoner, samt stillerom.

Organisering av avdelingen/rotasjon
Barne- og ungdomsklinikken ledes av avdelingssjef. Avdelingssjef innehar det overordnete ansvaret og har direkte personalansvar for avdelingens overleger. Det er egne seksjonsledere for mottak/døgnområde, poliklinikk, NFI og for LIS, i tillegg til seksjonsoverleger. Seksjonsoverleger er medisinskfaglig rådgivere til avdelingssjef. Seksjonsledere rapporterer til avdelingssjef. Avdelingssjef rapporterer til klinikksjef (nivå 2), klinikk for kvinne-barn.

Vaktgående overleger (sekundærvakter) har vaktansvar for alle medisinske pasienter. Fem sekundærvakter inngår også i ordning nyfødt tertiærvakt. Flere overleger jobber dagtid.

Alle leger i spesialisering roterer fast mellom NFI, døgnområdet og mottak. LIS har faste dager med poliklinikk i henhold til turnus.
Som metodebøker brukes «Akuttveileder i pediatri», «Generell veileder i pediatri», «Nyfødtveileder», samt egne prosedyrer.

Barne- og ungdomsklinikken har 20 spesialister fordelt på 17 årsverk.

Fagpersonell med andre profesjoner tilknyttet avdelingen/seksjonen:

- Sosionom
- Psykologspesialist
- Klinisk ernæringsfysiolog (KEF)
- Lærer
- Barnehagelærer
- Fysioterapeut
- Familieterapeut
- Barnepsykiater
- Sykepleiere og spesialsykepleiere
- Assistenter
- Barnepleiere
- Merkantilt personell

Vaktordninger

Overlegene har for tiden 10-delt tilstedevaktordning med 38 timers uke, i tillegg individuell utvidet arbeidstid. Ordinær arbeidstid er fra 08.00 - 15.45. Sekundærvakt er aktiv tjeneste.

LIS har for tiden 12-delt tilstedevaktordning. Ordinær arbeidstid er fra 08.00 - 15.45. Vakt er aktiv tjeneste. Det er satt av tid til fordypning i arbeidsplanen.

2.2. Utdanning

Utdanningsutvalget ledes av utdanningsansvarlig overlege. Alle LIS er medlemmer. Funksjonstid er ikke spesifisert.

Alle nyansatte LIS får en introduksjonsperm elektronisk ved tiltredelse. Det skal utarbeides individuell utdanningsplan for hver kandidat i løpet av de første 14 dagene. Kandidat og veileder har felles ansvar for denne og den skal skrives av kandidaten. Vi har en sjekkliste med «minstekrav før første vakt» som vurderes i samarbeid med veileder. Kandidatene følger en erfaren LIS på 2 nattevakter og flere dagvakter, evt. flere ved behov. Opplæringstiden for nyansatte er 6-8 uker. Rotasjon mellom seksjonene ivaretar nødvendige læringsmål innenfor en 3-4 årsperiode.
LIS får innføring i Kompetanseportalen «Dossier» og får tildelt læringsmålplaner ved tiltredelse. Kandidatene får fri for deltakelse i obligatoriske kurs. Individuell utdanningsplan revideres ved behov slik at læringsmålene kan oppnås innen planlagt tid.

Det er god tilgjengelighet til medisinsk litteratur gjennom internettilknytning og fagbibliotekets abonnementsordning. Alle kandidatene oppmuntres til å delta i egnede forskningsprosjekter. Det kan enten gjelde evaluering av et pasientmateriale eller publikasjon av klinisk problemstilling gjennom kasuistikk. Det er et mål at den enkelte kandidat har gjennomført ett slikt arbeid i utdanningstiden ved klinikken. Det er tilgang på forskningsveiledning ved klinikken.

Det legges til rette for at LIS følger spesialistpoliklinikk i deler av sin fordypning. Erfarne LIS får også delta i spesialisert poliklinikk (eks. astma/allergi, diabetes, hjerte). Det er også tilrettelagt 4 fagfordypningsstillinger, der LIS får anledning til dypdykk i et pediatrisk fagfelt.

Det utarbeides individuell kompetanseplan for den enkelte LIS i samarbeid med seksjonsleder LIS. Planen tar hensyn til den enkeltes behov og avdelingens kompetanseplan. Planen har 5 års horisont.

Kandidatene får fri med lønn for deltakelse på obligatoriske kurs. Normalt innvilges ett kurs pr halvår. Klinikken dekker kursavgift. Klinikken strekker seg langt for at kandidatene skal kunne delta på kurs innenfor rammen av forsvarlig dekning av driften på seksjonene.

2.3. Veiledning og faglig utvikling

Alle LIS får tildelt veileder ved ansettelse. Veileder har ansvar for veiledning av 3-4 kandidater. Kandidatene evalueres i avdelingens «tilbakemeldingskollegium» bestående av overleger og seksjonsledere hvert halvår og får tilbakemelding via veileder.
Veiledere rekrutteres fra klinikkens vaktgående overleger. Vi har oppnevnt 4 veiledere som alle har vært på, eller skal gjennomføre obligatorisk veilederkurs.
Individuell veiledning avtales innenfor arbeidstid. Det er avsatt tid til gruppeveiledning.

2.4. Supervisjon

Grunnlaget for utdanning av kandidatene er deltakelse i de enkelte seksjoners pasientarbeid hvor de arbeider selvstendig i forhold til kompetanse under kontinuerlig supervisjon av seksjonens overleger. For å sikre mest mulig supervisjon har vi felles visitt med LIS og overlege som team. Kandidatene roterer mellom døgnområdet, mottak og NFI som beskrevet. Kontinuitet i pasientbehandlingen oppnås gjennom oppfølging av egne pasienter på sine fastsatte poliklinikkdager. Pasientkasuistikker blir diskutert i plenum på morgenmøter og på previsitt, i tillegg kan pasientkasuistikker tas opp på undervisning. Det er overlege tilgjengelig for konsultasjon om polikliniske pasienter av både generell karakter og pasienter som krever spesialkompetanse.

2.5. Felles kompetansemål (FKM)

FKM i Sykehuset Østfold inneholder emnene:

- Etikk
- Forskningsforståelse
- Kommunikasjon
- Kunnskapshåndtering
- Kvalitet- og pasientsikkerhet
- Lovverk
- Pasient- og brukermedvirkning
- Samhandling
- Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse

FKM skal integreres i hele utdanningsløpet til LIS og samordnes i stor grad på foretaksnivå.
SØ har hatt en arbeidsgruppe med representanter fra ulike spesialiteter i sykehuset til å beskrive læringsaktiviteter tilknyttet de enkelte læringsmål i FKM.

Læringsaktiviteter FKM
Læringsmålene i FKM oppnås gjennom følgende læringsaktiviteter:

- 1:1-veiledning
  Hver LIS 2/3 skal sammen med veileder gjennomføre og dokumentere i Kompetanseportalen Dossier, minimum 10 veiledningssamtaler i året. Estimert tidsbruk per gang er ca. 45 minutter.

- Gruppeveiledning/seminar
  SØ har på bakgrunn av gode erfaringer med LIS 1 valgt samme inndeling av fagområdene i felles kompetansemodul for gruppeveiledning/forskningsseminar som for LIS 1. Hver gruppeveiledning blir på tre timer og settes opp fire ganger i året, slik at LIS 2/3 skal kunne melde seg på når det passer. Hver LIS 2/3 gjennomfører én gruppeveiledning innen temaene «Kvalitet, pasientsikkerhet, lovverk og etikk» og «Medvirkning, opplæring, samhandling, kommunikasjon» i tillegg til forskningsseminaret.

Forbedringsarbeid
SØ har besluttet at LIS 2/3 i løpet av sin utdanningstid gjennomfører et forbedringsarbeid etter følgende kriterier:

- Forbedringsarbeidet skal organiseres i drift som et prosjektarbeid som pågår over en viss tid
- Introduksjon til arbeidet (undervisning) kan skje enten via internundervisning/morgenmøter (favner da også overleger) eller via kurs/instruksjonsfilm
- Temaer til prosjekt initieres enten av klinikk, forskningsavdelingen eller LIS
- Prosjektarbeidet til LIS godkjennes enten av veileder eller leder/klinikkledelse

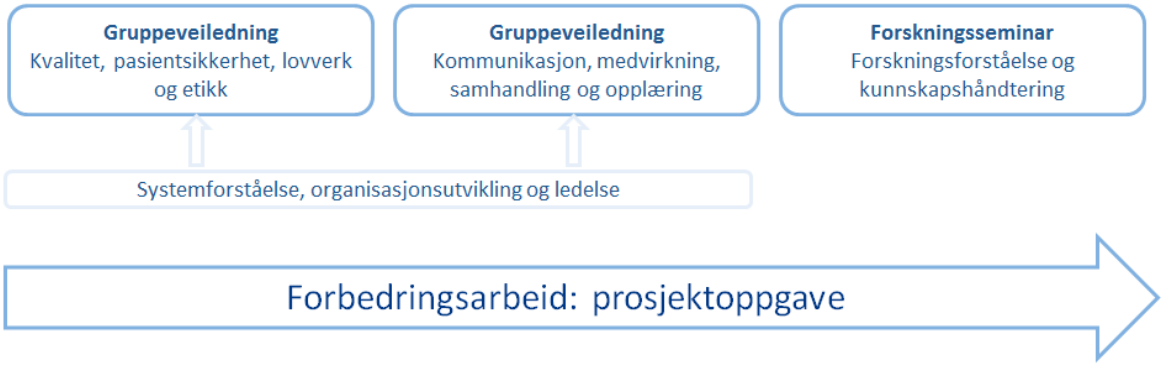

Veilederkurs for leger
Sykehuset Østfold tilbyr lokale veilederkurs fire ganger i året. Kurset går over én dag og tar for seg temaene supervisjon og veiledning. Veiledningskurset er obligatorisk for alle LIS.

Nasjonale kurs

Det er også krav til å gjennomføre noen nasjonale kurs
- Administrasjon og ledelse (30 timer)
- Sakkyndighetsarbeid

Klinisk drift
Praktisk trening i ulike temaer i FKM skjer også via klinisk drift.

2.6. Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål og egnethet

Vurdering av faglig utvikling og egnethet vurderes gjennom medarbeidersamtaler, veiledning og halvårlig tilbakemeldingskollegium. Progresjon av godkjente læringsmål kan overvåkes i Dossier gjennom rapporter.

LIS har en løpende dialog med sin veileder som har som oppgave å gi LIS tilbakemelding om egnethet og utvikling. Under halvårlig tilbakemeldingskollegium vurderes LIS etter standardisert mal (DNLF).

Seksjonsleder LIS har ansvar for å godkjenne hvert enkelt læringsmål. De enkelte læringsaktivitetene blir godkjent av supervisører (klinisk tjeneste og simulering), ved egenregistrering (selvstudium og internundervisning) eller med gyldig kursbevis. Dersom det er tvil om et læringsmål skal godkjennes, vil dette bli drøftet i tilbakemeldingskollegium.

2.7. Internundervisning

Internundervisningen:

Mandag 8.30 - 9.15	Gruppeveiledning/individuell veiledning
Tirsdag 8.00 – 8.30	Nasjonal undervisning
Onsdag 8.15 – 09.00	Gjennomgang kasuistikk, læring etter hendelser, litteratur og informasjon fra avdelingens forskningsgruppe
Torsdag 8.15 – 09.00	Teoretisk undervisning av og for LIS med spesialist tilstede, deltakelse i nasjonal digital undervisning

Fredag 8.15 – 08.45	Felles legeundervisning hele SØK hver annen uke.

Utdanningsansvarlig overlege setter opp undervisningsplan for et halvt år av gangen. Planen tar hensyn til læringsmål i Kompetanseportalen («Dossier»).

Det oppfordres til at presentasjoner distribueres på sikker plattform etter at sensitive opplysninger er redigert bort for å sørge for at undervisningen er tilgjengelig.

2.8. Forskningsaktiviteter

Barne- og ungdomsklinikken har egen forskningsgruppe og 5 overleger med doktorgrad (PhD). Vi har flere pågående forskningsprosjekter og PhD kandidater. Det avholdes egne forskningsgruppemøter der LIS er velkomne til å delta. LIS tar del i avdelingens pågående forskningsaktiviteter ved å delta i rekruttering av pasienter, datainnsamling og deltagelse i selve studien. Enkelte gjennomfører sitt obligatoriske forbedringsprosjekt i et av de pågående forskningsprosjektene.

2.9. Evaluering og revisjon av utdanningsplanen

Utdanningsutvalget har ansvar for å evaluere utdanningsplanen hvert år. Resultatet av evalueringen bør danne grunnlaget for en eventuell revisjon av utdanningsplanen.

Revisjon skal skje i september hvert år.

2.10. Annet

Ta gjerne kontakt med seksjonsleder LIS eller avdelingssjef ved spørsmål til utdanningsplanen.

3. Vedlegg

3.1. Individuell utdanningsplan leger i spesialisering, skjema

Slutt på Prosedyre